

Med dubbelt seende.

BOKHYLLAN

► I senaste numret av London Review of Books lovordar Slavoj Žižek "Return of the Dancing Master" (Danslärarens återkomst) av Henning Mankell. "Parallax" lyder den smått kryptiska överskriften och man undrar först vad det har med Wallander att göra. För parallax är när ett objekt förefaller att ändra egenskap när det betraktas ur olika perspektiv.

Žižek skriver att detta Mankells dubbelseende där världen ömsom ges en västlig ömsömmen tredjevärldenssynvinkel, uttryck-

väl färdstatens förfall i vårt gråkalla "Bergmanland" och intressanta genremässiga utvidgningar, som att låta nya karaktärer ta över rollen som problemlösare (Wallander - dotter Linda - Stefan Lindman) inom en och samma fiktiva ram. Återigen "parallax" skriver Žižek: "Perspektivet skiftar, läsaren frantas sin enda identifikations- och referenspunkt, men får istället en familj, ett kollektiv, som binds samman av en känsla av sårbarhet och solidaritet."

BJÖRN SUNDMARK

bara Cheryl. Hennes anklagas för att ha haft samöre med de pojkar som utfört mordet. Hennes berättelse med sin far och sina klasskamrater. Han slutar skolan och dras delvis in i kriminella kretsar. Ett par brev som han skriver till sina brorsöner hör till det bästa i "Hey Nostradamus". Det hela känns angeläget. Men strax därefter tappar Coupland fokus. Förvecklingarna förvecklas men berättelsen går i stå. Det är nästan så man önskar att någon skjutit Jason, Reg och Heather också, den där höstmorgonen 1988.

BJÖRN SUNDMARK
 lektor i engelsk litteratur, lärarutbildningen, Malmö högskola

Paradoxen Guds frånvaro närvaro är något som Coupland ständigt återkommer till. "God is nowhere, God is now here" som en av hans gestalter formulerar det. Karaktäristiskt nog heter en av Couplands tidigare böcker "Livet efter Gud". "Hey Nostradamus" tar vid där den tidigare boken slutar och skulle kunnat heta "Religion efter Gud".

Orden "God is nowhere, God is now here" får större innebörd av att de skrivs ner av Cheryl, en flicka som ligger skuten och döende på golvet i en skolkafeteria. Hon är ett av offren i en skolmassaker. I boken heter skolan Delbrook och ligger i North Vancouver 1988. Men skildringen för

filmen "American beauty". Cheryl är död men talar ändå från limbo. Det är problematiskt eftersom hennes vittnesmål därefter genom får en annan status än de andras. Dessutom etablerar hennes spökröst att det faktiskt finns ett hinsides. Vad ska vi då med tvivlen och grubblerierna? Och vad ska vi då med paradoxen "God is nowhere, God is now here"? Men trots invändningarna är Cheryls berättelse i sig spännande och engagerande.

Jasons berättelse är också stark till att börja med. Han förlorar nästan allt efter dådet, inte

Tematiken och verklighetsanknytningen känns angelägen ...

I "Hey Nostradamus" får fyra personer i tur och ordning berätta hur skolmassakern kom att påverka deras fortsatta liv. Det är alltså Cheryl, som är gravid och hemligt gift med Jason. Jason är berättare nummer två. Därefter kommer Heather som har ett förhållande med Jason många år senare. Sist hör vi Reg, Jasons fundamentalistiskt religiösa fähuud till far - en till elak pappa i Couplands skurkgalleri.

Cheryls del är den mest intressanta även om den begagnar sig av en störande från-andra-sidan-graven-röst à la Kevin Spacey i

27/10 2003

Religiositet i modern tappning

BOKEN Douglas Coupland

Hey Nostradamus. Harper Collins.

► Omslaget till Douglas Couplands senaste bok, "Hey Nostradamus", pryds av symbolen för andaktsrum, en könlös, knäböjande streckgubbsikon - inte en grön "hår-går-man"-gubbe, utan en "hår-ber-man"-ikon. Större

flygplatser brukar ha ett sådant rum för ospecificerat bruk av religion.

Bilden är passande. Den antyder religiositet i modern tappning: postmodern, eftersom religion först får plats när man inte längre är modern; postkolonial, eftersom den inte gynnar någon bestämd religion; postreligiös, eftersom den är nästintill tömd på religiösa uttryck.

och borde passa Coupland perfekt. Dessutom har han i "Hey Nostradamus" återgått till en mer kongenial berättarteknik. Efter tredjepersonsberättandet i böcker som "Miss Wyoming" och "All families are psychotic" är han tillbaka till jagberättandet från "Generation X" och "Microserfs" som han behårskar till fulländning. När jag mötte Coupland för ett år sedan sa han att han velat bevisa att han kunde skriva traditionella romaner, men att den nya boken ("Hey Nostradamus") var en återgång till hans invanda sätt; det skulle bli en riktig Doug-bok, "a Doug kind of book".

Det får man nog hålla med om.

tankarna till tragedin i Columbine, då två pojkar sköt ihjäl ett stort antal elever och lärare med automatvapen.

Coupland har gjort research om Columbinetragedin. En del detaljer i framställningen, som mobiltelefonerna som ringer i kafeterian bland de döda - alla oroliga föräldrar som ringer för att höra av sina barn - har Coupland från de polismän som var först på brottplatsen i Columbine. Man kan också titta på bilder från ett par kafeteriainstallationer Coupland gjort om man går till hans hemsida www.coupland.com.

Tematiken och verklighetsanknytningen känns angelägen